

19. Okt. 2018

19. OKT. 2018

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT
GRØNLANDS SELVSTYRE
INATSISARTUT ALLATTOQARFIAT
BUREAU FOR INATSISARTUT
Box 1060 - 3900 Nuuk

Mikivisuk Thomassen
Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqtigiit

§ 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 259-mut naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsunut tunngasumut akissuteqaat

02-10-2018
Sagsnr.
Dok. nr. 8871624

Asasara Mikivisuk Thomassen,

Postboks 1029
3900 Nuuk

Inatsisartut Suleriaasiat naapertorlugu apeqquteqaatinnut qujanaq. Ataani akissuteqarfigissavakka.

Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. Kalaallit nunaanni sineriak tamakkerlugu naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut naatsorsorneqarnikuuppat?

Akissut: Innuttaasut amerlassusaannut naleqqiullugu inuit qassit naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsuunersut kisitsisaatigineqanngillat. Immikkut ilisimasallit akornanni naatsorsuutigineqartarpoq innuttaasut 10-15 %-ii naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsuusut.

Nunami sumiluunniit innuttaasut qassit naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsuunersut nalinginnaasumik ilisimaneqartanngilaq. Assersuutigalugu aammattaaq erseqqissumik ilisimaneqanngilaq Danmarkimi naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut qassiuunersut, kisiannili eqqoriarneqartarpoq danskit 7-8 %-ii atuarnermikkut ajornartorsiuteqartut.

A. Akissut naamiuppat nunatsinni naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut naatsorneqarnissaannut naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsunut misiliummik kalaallisuumik suli-aqartoqarnikuunngilaq (meeqqanut inersimasunulluunniit), taamaammallu Kalaallit Nunaanni naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut qasserpiaanerit eqqoqqissaartumik qulaa-jaruminaappoq. Atuarsinnaassutsimik misiliutit Kalaallit Nunaanni atugassat suliarineqarnikuupput, taakkualu ajornartorsiutip suussusilerniarnerani atorsinnaanngillat. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup 1.-3. klassini atuartunut misiliutissat suliarinerat ingerlappaa, atuartut naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsutut ernumanarsinnaasut paasinissaat siunertaralugu. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ilimagaa eqimattanik misiliutit inersarnerat 2019-imi naammassisasoq, atuartunullu ataatsiakkaanut misiliutit 2020-mi naammassisasut.

2. Naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut ilinniaqqinnissaminnut arlaannilluunniit pikkorissarfigisinnaasaminnik periarfissaqarpat?

A. Akissut aappiuppat suut periarfissaappat?

Akissut: Naalackersuisut misiliummik suliniut (GUX-S) 2017-imi aallartippaat, tassuunakkut ilinniagaqarniartut immikkut ittunik pisariaqartitsisut – soorlu ADHD-ertut, autistit, atuarnermik allannermillu ajornartorsiutillit – ilinniarnertuunngorniarfimmik naammassisaqarnissaminut annertunerusunik periarfissikkumallugit. Tarnip pissusiinik immikkullu atuartitsinermik immikkut ilisimasaqarfiusumik immikkoortortaqaarfimmik immikkut ittunik pilersitsisoqarnikuuvoq. Immikkut ittunik immikkoortortaqaarfik Qaqortumi ilinniarnertuunngorniarfimmik attuumassuteqarluni, ilinniarnertuunngorniarfimmik tamanik tapersersuisarpoq, ilinniakkat ataasiakkaat ingerlannerinut tapersiisinnaaqqullugit, ilinniartunik ataasiakkaanik ilaqutaannillu tapersiisinnaaqqullugit aamma ilinniartitsisunut ingerlatseqataasunut atortussanik ingerlatitsisinnaaqqullugit. Tamatuma saniatigut ilinniarnertuunngorniarfiit arlallit atuarnermik ilitsersuisartutut pisinnaasaqartoqarnissaa qularnaarnikuuaat, tassuunakkullu sulisoqarlutik ilinniartunik atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartunik innersuussisinnallutillu tapersersuisinnaasunik. GUX-S-imut immikkut immikkoortortaqaarfik aammattaaq atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartunik innersuussinermi ikiuuttarpoq.

Saniatigut Knud Rasmussenip Højskolia inersimasunut atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartunut pikkorissarnernik neqerooruteqartarpoq. Illoqarfiit ilaanni Majoriaq ilinniartunut atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartunut ilinniartitsinerinik immikkut aaqqissuussanik neqerooruteqartarpoq, tamatumunnga sulisutigut sillimmateqarneq apeqqutaatillugu (soorlu Majoriaq Sisimiut aamma Nuuk). Inuutissarsiutinik ilinniakkani Sanaartornermik Ilinniartunik ilinniartunut atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartunut ilinniartitsinerinik immikkut aaqqissuussanik ingerlatsisarpoq, tassanilu ilaatigut ilinniartitsinerinik atortut takuneqarsinnaasut atorneqartarput, assersuutigalugu allatat suliaqkissutillu tapertaqartinniarlugit, aammattaaq MARTHA kalaallisut alatanik qarasaasiakkut atuffassissut atorneqartarluni. Kingulliullugu taaneqassaaq Maniitsumi Efterskolip ilinniartunut atuarnermik allannermillu ajornartorsiutillinnut inisat 12-t immikkoortinnikuummagit, taakkualu ilinniartitsissutini atuagarsorfiusuni ilinniartitsinerit immikkut aaqqissuussat peqataaffigisarmatigit.

B. Akissut naamiuppat soq ilinniaqqinnissamut periarfissaqartinneqanngillat?

3. Naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsut naalackersuinikkut qanoq ilinnigaqarnissaminut periarfissaqarnissaannut naalackersuisut ersarissumik suliniuteqarusuppat ?

Akissut: Naalackersuisut GUX-S-mik suliniut aqputigalugu suliniutigaat, ilaatigut ilinniartut atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartut ilinniarnertuunngorsinnaansaasa qularnaarnissaat, taamaalillutillu ingerlaqqiffiusumik ilinnigaqalersinnaanissamut periarfissaasa pitsanngorsarnissaat. Suliniut 2021-mi nalilerneqassaaq, tassanilu ilaatigut isummersorfigineqassaaq, ilinniarnertuunngorniarfimmik misilittakkat ilinniakkani allani iluatsitsiffiusumik aammattaaq atorneqarsinnaanersut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger